PATVIRTINTA
Vilniaus Jono Basanavičiaus progimnazijos
direktoriaus 2016 m. spalio 20 d.
įsakymu Nr. V-299

PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS VYKDYMO VILNIAUS JONO BASANAVIČIAUS PROGIMNAZIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Vilniaus Jono Basanavičiaus progimnazijoje tvarkos aprašo (toliau – Tvarkos aprašas) paskirtis – užtikrinti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto, prievartos apraiškoms aplinką, kuri yra psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai saugi.

2.Tvarkos aprašas remiasi šiais principais:

2.1. į patyčias būtina reaguoti nepriklausomai nuo jų turinio (dėl socialinės padėties, lyties, seksualinės orientacijos, negalės, religinės ar tautinės priklausomybės, išskirtinių bruožų ar kt.) ir formos;

2.2. kiekvienas mokyklos administracijos atstovas, mokytojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, pastebėjęs ar sužinojęs apie patyčias, turi reaguoti ir jas stabdyti;

2.3. veiksmų turi būti imamasi visais atvejais, nepriklausomai nuo pranešančiųjų apie patyčias amžiaus ir pareigų bei nepriklausomai nuo besityčiojančiųjų ar patiriančių patyčias amžiaus ir pareigų;

3. visi mokyklos bendruomenės nariai (mokiniai, administracijos atstovai, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai) turi būti supažindinti su mokyklos patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarka, ją įgyvendinančiais dokumentais ir patvirtinti tai savo parašu, o tėvai (globėjai, rūpintojai) ir kiti darbuotojai supažindinami su šia tvarka, įkeliant ją į Vilniaus Jono Basanavičiaus progimnazijos internetinę svetainę http://basanaviciausprogimnazija.lt.

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

4.1. patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kaip kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui.

4.2. patyčios gali būti tiesioginės (atvirai puolant ir/ar užgauliojant) ir/ar netiesioginės (skaudinant be tiesioginės agresijos):

4.2.1. žodinės patyčios: pravardžiavimas, grasinimas, ujimas, užgauliojimas, užkabinėjimas, erzinimas, žeminimas ir kt.;

4.2.2. fizinės patyčios: mušimas, spardymas, spaudimas, dusinimas, užkabinėjimas, turtinė žala ir kt.;

4.2.3. socialinės patyčios: socialinė izoliacija arba tyčinė atskirtis, gandų skleidimas ir kt.;

4.2.4. elektroninės patyčios: skaudinančių ir gąsdinančių asmeninių tekstinių žinučių ir/ar paveikslėlių siuntinėjimas, viešų gandų skleidimas, asmeninių duomenų ir komentarų skelbimas, tapatybės pasisavinimas, siekiant sugriauti gerą vardą arba santykius, pažeminti ir kt.

4.3. Patyčias patiriantis vaikas – mokinys, iš kurio yra tyčiojamasi.

4.4. Besityčiojantysis – mokinys ar suaugęs, inicijuojantis patyčias ir/ar prisidedantis prie jų.

4.5 Patyčias patiriantis suaugęs – administracijos atstovas, mokytojas, švietimo pagalbos specialistas ar kitas darbuotojas, iš kurio tyčiojasi mokinys (-iai).

4.6. Patyčių stebėtojas – mokinys, matantis ar žinantis apie patyčias.

4.7. Patyčių prevencija – veikla, skirta patyčių rizikai mažinti, imantis mokyklos bendruomenės narių (vaikų, administracijos atstovų, mokytojų, švietimo pagalbos specialistų, kitų darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.

4.8. Patyčių intervencija – visuma priemonių, taikomų visiems patyčių dalyviams (patiriantiems, besityčiojantiems, stebėtojams), esant poreikiui įtraukiant mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus).

4.9. Patyčių prevencijos ir intervencijos stebėsena – patyčių situacijos mokykloje stebėjimas, renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

5. Tvarkos aprašas parengtas vadovaujantis Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija; Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymu, Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymu, kitais įstatymus įgyvendinančiais teisės aktais.

II. PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA PROGIMNAZIJOJE

6. Patyčių prevencija ir intervencija yra svarbi mokyklos veiklos dalis, kurios planavimu, organizavimu ir stebėsena rūpinasi mokyklos vadovas, Vaiko gerovės komisijos nariai, klasių vadovai, o jos vykdyme dalyvauja visi mokyklos bendruomenės nariai.

7. Mokyklos vadovas yra atsakingas už mokyklos Tvarkos aprašo parengimą ir vykdymą, už stebėsenos rezultatais paremto kasmetinio mokyklos patyčių prevencijos priemonių plano parengimą, pristatymą mokyklos bendruomenei ir vykdymą.

8. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos įgyvendinimą koordinuoja mokyklos vadovo paskirti: Vaiko gerovės komisijos pirmininkas, socialinis pedagogas, psichologas ir mokytojas (VGK narys).

9. Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo koordinatoriai:

9.1. ne mažiau kaip kartą per metus inicijuoja anoniminę mokinių apklausą ir apibendrina jos rezultatus.

9.2. surenka apibendrintus duomenis iš klasių vadovų dėl mokykloje fiksuotų pranešimų apie patyčias ir atlieka jų analizę;

9.3. remiantis apklausos ir pranešimų apie patyčias analizės duomenimis, rengia patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių planą;

9.4. aptaria turimą informaciją, svarsto prevencijos ir intervencijos priemonių taikymo plano turinį vaiko gerovės komisijos posėdyje;

9.5. teikia siūlymus mokyklos vadovui dėl patyčių prevencijos ir intervencijos priemonių įgyvendinimo mokykloje ir mokyklos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo patyčių prevencijos ar intervencijos srityje;

9.6. teikia siūlymus mokyklos vadovui dėl Tvarkos aprašo tobulinimo.

10. Mokyklos direktorius:

10.1. supažindina progimnazijos bendruomenės narius su Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo tvarkos aprašu;

10.2. užtikrina Tvarkos aprašo laikymąsi;

10.3 paveda patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo koordinatoriams organizuoti mokyklos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo priemones patyčių prevencijos ir intervencijos srityje ir užtikrina mokyklos darbuotojų dalyvavimą.

11. Mokytojų ir kitų darbuotojų atsakomybė:

11.1. mokytojai ar kiti mokyklos darbuotojai privalo nedelsdami reaguoti į netinkamą elgesį su bet kuriuo bendruomenės nariu;

11.2. apie netinkamą elgesį informuoti klasės vadovą, jeigu jo tą dieną nėra – socialinį pedagogą arba psichologą;

11.3. pagal poreikį kreipiasi į švietimo pagalbos specialistus (socialinį pedagogą, psichologą).

12. Klasės vadovo atsakomybė:

12.1. stebi ir analizuoja klasės mikroklimatą;

12.2. organizuoja klasės valandėles, skirtas tarpusavio santykių stiprinimo, tolerancijos ir panašiomis temomis;

12.2. gavęs informaciją apie patyčių situaciją, nedelsdamas išsiaiškina aplinkybes;

12.3. organizuoja pagalbą patyčių organizatoriui, nukentėjusiajam ir kitiems dalyviams;

12.4. apie situaciją informuoja ir bendradarbiauja su patyčių organizatoriaus, nukentėjusiojo ir kitų dalyvių tėvais (globėjais, rūpintojais);

12.5. pagal poreikį, patyčioms pasikartojus, kreipiasi į švietimo pagalbos specialistus (socialinį pedagogą, psichologą);

13. Švietimo pagalbos specialistų atsakomybė:

13.1. rengia medžiagą klasės valandėlėms savęs pažinimo, savęs valdymo, pagarbos kitam ir panašiomis temomis;

13.2. teikia pagalbą patyčių situacijos organizatoriams, nukentėjusiesiems ir, pagal poreikį, kitiems dalyviams;

13.3. bendradarbiauja ir teikia rekomendacijas mokytojams, tėvams ar kitiems mokyklos darbuotojams;

13.4. ne mažiau kaip kartą per metus atlieka saugumo lygio ar/ir patyčių paplitimo progimnazijoje tyrimus, su jų rezultatais supažindina mokyklos bendruomenę;

13.5 rūpinasi pagalbos galimybių patyčių atveju sklaida progimnazijoje.

14. Mokinių atsakomybė:

14.1. laikosi Mokinių elgesio taisyklių ir progimnazijos vidaus tvarkos;

14.2. praneša apie pastebėtas ar patiriamas patyčių situacijas bet kuriam mokyklos darbuotojui arba anonimiškai, nurodydamas patyčių auką ir smurtautoją.

15. Tėvų (globėjų, rūpintojų) atsakomybė:

15.1. skatina mokinius būti pozityviais progimnazijos bendruomenės nariais;

15.2. įtaręs ar sužinojęs apie patyčių situaciją, nedelsdamas informuoja klasės vadovą, jam nesant – socialinį pedagogą arba psichologą;

15.3. susidarius patyčių situacijai, atvyksta į mokyklą, laikosi švietimo pagalbos specialistų rekomendacijų ir aktyviai bendradarbiauja su mokytojais ir kitais progimnazijos darbuotojais.

III. PATYČIŲ INTERVENCIJA PROGIMNAZIJOJE

12. Visais įtariamų ar realių patyčių atvejais kiekvienas mokyklos darbuotojas privalo į jas reaguoti:

12.1. nedelsiant įsikišti ir nutraukti bet kokius įtarimą apie patyčias keliančius veiksmus;

12.2. priminti besityčiojančiam mokiniui mokyklos nuostatas ir elgesio taisykles;

12.3. esant poreikiui, dėl grėsmės mokinio sveikatai ir gyvybei, kreiptis į pagalbą galinčius suteikti asmenis – tėvus (globėjus, rūpintojus), mokyklos darbuotojus ar institucijas (policija, greitoji pagalba);

12.4. informuoti klasės vadovą apie įtariamas ir/ar įvykusias patyčias;

13. Mokyklos administracijos atstovo, mokytojo, švietimo pagalbos specialisto ar kito mokyklos darbuotojo veiksmai, įtarus ir/ar pastebėjus elektronines patyčias ar gavus apie jas pranešimą:

13.1 išsaugoti vykstančių elektroninių patyčių įrodymus ir nedelsiant imtis visų reikiamų priemonių elektroninėms patyčioms sustabdyti;

13.2. įvertinti grėsmę mokiniui, jo sveikatai ir, esant poreikiui, kreiptis į pagalbą galinčius suteikti asmenis – tėvus (globėjus rūpintojus), mokyklos darbuotojus ar institucijas (policija, greitoji pagalba);

13.3. surinkti informaciją apie besityčiojančiųjų tapatybę, dalyvių skaičių ir kitus galimai svarbius faktus;

13.4. informuoti klasės vadovą apie elektronines patyčias ir pateikti įrodymus (išsaugotą informaciją).

14. Klasės vadovas, gavęs informaciją apie įtariamas ir/ar įvykusias patyčias:

14.1. užpildo patvirtintas pranešimo apie patyčias formas (priedas Nr.1 Patyčių atvejų registravimo žurnalas, priedas Nr.2 Patyčių atvejo aprašymo lapas, priedas Nr.3 Pagalbos planas, priedas Nr.4 Individualaus pokalbio aprašymo lapas);

14.2. organizuoja individualius pokalbius su patyčių dalyviais, informuoja jų tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui, kviečia mokinių tėvus dalyvauti pokalbiuose;

15. Nesiliaujant patyčioms ar esant sudėtingesniam patyčių atvejui, klasės vadovas raštu kreipiasi į mokyklos Vaiko gerovės komisiją ar patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo koordinatorių ir perduoda surinktus faktus apie netinkamą elgesį.

16. Mokyklos Vaiko gerovės komisija (ar patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo koordinatorius), įvertinusi turimą informaciją:

16.1 numato veiksmų planą, supažindina su juo ir jo nevykdymo pasekmėmis skriaudėją ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui, koreguoja veiksmų planą;

16.2. informuoja mokyklos vadovą apie esamą situaciją.

17. Mokiniui pasityčiojus iš administracijos atstovo, mokytojo, švietimo pagalbos specialisto ar kito darbuotojo, asmuo, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias, privalo raštu informuoti mokyklos vadovą, kuris imasi mokyklos tvarkos apraše ir kituose mokyklos dokumentuose numatytų veiksmų.

18. Administracijos atstovui, mokytojui, švietimo pagalbos specialistui ar kitam darbuotojui pasityčiojus iš mokinio, asmuo, pastebėjęs ir/ar įtaręs patyčias, privalo raštu informuoti mokyklos vadovą, kuris imasi mokyklos tvarkos apraše ir kituose mokyklos dokumentuose numatytų veiksmų.

20. Mokyklos vadovas, sužinojęs apie mokyklos darbuotojo patiriamas patyčias arba mokyklos darbuotojo tyčiojimąsi, privalo nedelsdamas imtis priemonių, numatytų mokyklos tvarkos apraše.

21. Kitiems patyčių dalyviams pagal individualius poreikius mokykloje teikiama švietimo pagalbos specialistų ir/ar pedagogų pagalba.

22. Tais atvejais, kai yra priežastys, dėl kurių mokykloje negali būti ar netikslinga teikti švietimo ar kitą pagalbą, klasės vadovas, administracijos atstovas ar pagalbos mokiniui specialistas nukreipia mokinį ir jo tėvus (globėjus, rūpintojus) į savivaldybės švietimo pagalbos įstaigą.

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Visi dokumentai, esantys mokinio asmens byloje, ir duomenys, susiję su mokinių ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti mokinio teises ir teisėtus interesus.

24. Patyčių prevencija progimnazijoje įgyvendinama vadovaujantis Patyčių prevencijos ir intervencijos vykdymo Vilniaus Jono Basanavičiaus progimnazijoje planu.

Priedas Nr.1

PATYČIŲ ATVEJŲ REGISTRAVIMO ŽURNALAS

Patyčių formos[1]:
F – fizinės
Ž – žodinės
K – kibernetinės arba elektroninės
S – socialinės

Patyčių dalyviai:
M – mokinys (-iai)
(klasė) – klasė, kurioje mokosi mokinys (-iai)
S – suaugusysis (-ieji)

Data	Pranešusiojo vardas, pavardė, pareigos	Naudotos patyčių formos F, Ž, K, S	Patyčias patyrė		Tyčiojosi		Pastabos	Parašas
			M (klasė) S	Mot. Vyr.	M (klasė) S	Mot. Vyr.		

[1]**Fizinės** – vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumščiavimas, apspjovimas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas ir pan.).
Žodinės – pravardžiavimas, grasinimas, užgauliojimas, erzinimas, žeminimas žodžiais ir kt.
Kibernetinės arba elektroninės – patyčios, vykstančios socialiniuose tinkluose, kitose interneto vietose arba (ir) naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių viešinimas ir pan.).
Socialinės – įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas.

Priedas Nr. 2

PATYČIŲ ATVEJO APRAŠYMO LAPAS

_____
data

Pranešusiojo apie patyčias klasės auklėtojui ar kuratoriui vardas, pavardė, pareigos:

.....

.....

Kada įvyko patyčios (data, val.): .....

Kur įvyko patyčios: .....

Kokia patyčių forma panaudota[2]: .....

Vaiko, patyrusio patyčias vardas, pavardė, amžius, klasė:.....

Vaiko (-ų), kuris (-ie) tyčiojosi vardas (-ai), pavardė (-ės), klasė

(-ės):.....

Vaiko (-ų), stebėjusio (-ių) patyčias, vardas (-ai), pavardė (-ės), klasė (-ės):

.....

Kita informacija apie įvykį:.....

.....

Pildė: .....
(Vardas Pavardė, parašas)

Veiksmai, rezultatai po pranešimo *(pildo atvejį kuruojantis asmuo)*:

Pildo: .....
(Vardas Pavardė, parašas)

Data:.....Veiksmai, rezultatai.....

.....

---

[2]**Fizinės** – vaiko užgauliojimas veiksmais (pargriovimas, įspyrimas, kumščiavimas, apspjovimas, daiktų atiminėjimas ar gadinimas ir pan.).
Žodinės – pravardžiavimas, grasinimas, užgauliojimas, erzinimas, žeminimas žodžiais ir kt.
Kibernetinės arba elektroninės – patyčios, vykstančios socialiniuose tinkluose, kitose interneto vietose arba (ir) naudojant mobiliuosius telefonus (nemalonių žinučių arba elektroninių laiškų rašinėjimas, skaudinantis bendravimas pokalbių kambariuose, vaiko asmeninio gyvenimo detalių viešinimas, ir pan.).
Socialinės – įvairūs gąsdinantys, bauginantys gestai, ignoravimas, siekiant parodyti, kad vaikas yra nepageidaujamas ar atstumiamas.

.....

Data:.....Veiksmai, rezultatai.....

.....

.....

Data:.....Veiksmai, rezultatai.....

.....

.....

Data:.....Veiksmai, rezultatai.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Priedas Nr. 3

INDIVIDUALAUS POKALBIO APRAŠYMO LAPAS

_____
(data)

Pokalbio dalyvis (-iai) (*patyčių dalyvio (-ių) vaidmuo (-enys), kt.):* .....

.....

Trumpas situacijos iki individualaus pokalbio aprašas *(patyčių forma, dalyviai, panaudoti sprendimo būdai):*

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Individualaus pokalbio tikslas: .....

.....

.....

.....

Individualaus pokalbio rezultatas: .....

.....

.....

.....

.....

.....

Individualaus pokalbio aprašas: .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Individualų pokalbį vedė: .....
(Vardas Pavardė, parašas)

Priedas Nr.4

PAGALBOS PLANAS

_____
(data)

Pagalbos planas, skirtas: .....
.....

Laikotarpis, per kurį bus įgyvendinamas planas:.....

Kiekvieno plano įgyvendinimo dalyvio įsipareigojimai:

Mokinio:
.....
.....
.....

Tėvų ar globėjų:
.....
.....
.....

Klasės auklėtojo ar kuratoriaus:
.....
.....
.....

Pagalbos teikimo vaikams specialistų:
.....
.....
.....

Vaiko gerovės komisijos:
.....
.....
.....

Plano dalyviai: .....
(Vardas Pavardė, parašas)

.....
(Vardas Pavardė, parašas)

.....
(Vardas Pavardė, parašas)

.....
(Vardas Pavardė, parašas)

.....
(Vardas Pavardė, parašas)

Ką daryti, kai vaikas patiria patyčias?

Sužinojus, kad iš Jūsų vaiko tyčiojamasi, svarbu laikytis nuostatos, jog vaikas dėl to nekaltas. Nesiūlykite jam nekreipti dėmesio į patyčias, nesakykite, kad jis išsigalvoja, ir pan. Kalbėdamiesi su vaiku pasinaudokite šiais patarimais:

- ***Sužinoję apie patyčių faktą, pasistenkite išlikti ramūs.*** *Pernelyg emocinga reakcija gali išgąsdinti vaiką.*
- ***Sudarykite abipusio pasitikėjimo atmosferą ir ramiai pasikalbėkite.*** *Leiskite vaikui papasakoti, kas vyksta. Netardykite, o uždavę klausimą palaukite, kol vaikas išdrįs atsakyti.*
- ***Padrąsinkite, kad pasakodamas jis elgiasi teisingai.*** *Pasakykite, kad niekas neturi teisės žeminti kito.*
- ***Neskatinkite vaiko reaguoti agresyviai****, tai yra „atsakyti tuo pačiu". Jei Jūsų vaikas patiria patyčias, vadinasi, negali apsiginti pats vienas. Neįstumkite vaiko į „nesėkmės spąstus".*
- ***Aptarkite su vaiku, kokių priemonių galėtumėte imtis kartu****, kad patyčios būtų sustabdytos. Informuokite vaiką apie savo veiksmus. Asmeniškai pasikalbėkite su vaiko klasės auklėtoju arba kuratoriumi. O prireikus ir su administracijos atstovais, pagalbos teikimo vaikui specialistais (socialiniu pedagogu, psichologu). Siekdami konfidencialumo susitarkite, kad susitikimas su mokyklos darbuotojais vyktų nematant kitiems vaikams.*
- ***Skatinkite vaiką bendrauti su kitais, neagresyviai nusiteikusiais mokiniais.***
- ***Elektroninių patyčių atveju aptarkite su vaiku, ko jis galėtų imtis****, pavyzdžiui: neatsakinėti į provokuojančias žinutes, blokuoti siuntėją, pranešti apie netinkamą elgesį ir įžeidinėjimus svetainės administratoriui.*
- ***Pagalvokite kartu su vaiku, ką jis galėtų padaryti pasikartojus patyčioms: kur kreiptis, kam pranešti.***

Ką daryti, kai vaikas tyčiojasi iš kito?

Sužinojus, kad Jūsų vaikas tyčiojasi, labai svarbu sustabdyti smurtinį jo elgesį:

- ***Gavę informaciją, kad Jūsų vaikas tyčiojasi, pasistenkite išlikti ramūs****. Pernelyg emocingas reagavimas gali vaiką išgąsdinti, priversti gintis, meluoti.*
- ***Pasakykite vaikui, kad sužinojote, kaip jis elgėsi*** *– įvardykite tik aiškiai žinomus faktus.*
- ***Paprašykite vaiką plačiau papasakoti apie tai, kas nutiko.***
- ***Paaiškinkite, kad toks elgesys – netinkamas****, nepriklausomai nuo to, „kas pirmas pradėjo".*
- ***Priminkite vaikui apie elgesio taisykles, kurių privalu laikytis ir namuose, ir mokykloje.***
- ***Neignoruokite netinkamo vaiko elgesio****.*
- ***Skirkite adekvačią drausminimo priemonę.*** *Tai gali būti apribojimas tam tikram laikui naudotis kompiuteriu, mobiliuoju telefonu, susitikti su draugais ir pan.*
- ***Pasikalbėkite su vaiko mokytojais****. Pasisiūlykite bendradarbiauti, kad būtų užkirstas kelias tolesniam netinkamam vaiko elgesiui, kreipkitės pagalbos į kitus specialistus (psichologą, socialinį pedagogą ar kt.). Atminkite, kad kalbėdamiesi su pedagogais apie netinkamą savo vaiko elgesį, Jūs stengiatės jam padėti – nesustabdytas smurtinis elgesys tik sunkėja.*

Ką daryti, kai vaikas stebi patyčias?

Sužinojus, kad Jūsų vaikas stebi patyčias, svarbu suprasti, kad toks elgesys daro vaikui žalą. Nemažai vaikų negina skriaudėjo, nes patys bijo tapti patyčių aukomis. Nekritikuokite vaiko už tokį elgesį. Pasidžiaukite, jog vaikas tiesiogiai neprisidėjo prie patyčių, tačiau paaiškinkite, kad stebėjimas tai pat yra veiksmas. Pasinaudokite toliau pateiktais patarimais, kaip padėti vaikui stebinčiam patyčias:

- ***Pagirkite vaiką, kad papasakojo apie tai, ką matė.***
- ***Paklauskite vaiką, ką, jo manymu, galima padaryti pastebėjus patyčias.*** *Neraginkite pulti ginti skriaudžiamojo – juk vaikas gali bijoti, kad iš jo irgi ims tyčiotis. Drauge su vaiku išsiaiškinkite, kad pastebėjus patyčias galima: pranešti kuriam nors mokytojui, auklėtojui ar kuratoriui, socialiniam pedagogui, administracijos atstovui arba kitam mokyklos darbuotojui.*
- ***Paaiškinkite vaikui, kad pranešdamas apie pastebėtas patyčias ar kitą smurtą, jis ne skundžia, bet informuoja****. Vaikas tai gali daryti ir anonimiškai, bendramoksliams nematant ir negirdint.*
- ***Padrąsinkite vaiką pranešti apie pastebėtas elektronines patyčias*** *internetinės svetainės administratoriui arba suaugusiajam.*
- ***Pasikalbėkite su vaiku, kaip jis turėtų elgtis****, jei iš jo imtų tyčiotis. Aptarkite, kas nutiktų, jei pats imtų tyčiotis.*
- ***Stebėkite savo vaiką*** *ir po kurio laiko pasiteiraukite, ar jis pastebėjo dar patyčių atvejų mokykloje.*